

ΔΕΛΦΟΙ

ΦΩΚΙΔΑ

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

World Heritage
Convention

Το ιερό του Απόλλωνος στους Δελφούς αλλώνεται σε αλλεπάλληλα επίπεδα στις υπώρειες του Παρνασσού, ανάμεσα σε δύο θεόρατους βράχους, τις Φαιδριάδες. Για πολλούς αιώνες αποτελούσε το θρησκευτικό και πνευματικό κέντρο του αρχαίου ελληνικού κόσμου. Σύμφωνα με την παράδοση, οι Δελφοί ήταν το γεωγραφικό κέντρο της γης, ο ομφαλός, όπου συναντήθηκαν οι δύο αετοί που έστειλε ο Δίας από τα ακρότατα σημεία του σύμπαντος για να βρει το κέντρο του κόσμου.

Τα πρώτα ίχνη κατοίκησης στην περιοχή των Δελφών ανάγονται στα μυκηναϊκά χρόνια (14ος-11ος αι. π.Χ.). Την εποχή αυτή η κύρια θεότητα που λατρευόταν στον μικρό οικισμό ήταν η Γη. Στην επόμενη περίοδο (11ος-9ος αι. π.Χ.) εγκαθιδρύεται στους Δελφούς η λατρεία του Απόλλωνος, που εγκαταστάθηκε εδώ, αφού πρώτα σκότωσε, κατά την παράδοση, τον δράκοντα Πύθωνα που φύλαγε το μαντείο της Γης. Ο 8ος και ο 7ος αι. π.Χ. υπήρξαν εποχή διαμόρφωσης του ιερού χώρου των Δελφών. Προς το τέλος του 7ου αι. π.Χ. χτίστηκαν οι πρώτοι λίθινοι ναοί, αφιερωμένοι ο ένας στον Απόλλωνα και ο άλλος στην Αθηνά.

Στις αρχές του 6ου αι. π.Χ. οι Δελφοί προσχώρησαν στην Αμφικτυονία, ένωση πόλεων-κρατών με κοινούς πολιτικούς σκοπούς, η οποία προστάτευε το ιερό από κατακτητικές βλέψεις. Με τον καιρό η Δελφική Αμφικτυονία απέκτησε αποφασιστικές αρμοδιότητες στη διοίκηση του ιερού του Απόλλωνος και το 582 π.Χ. αναδιοργάνωσε τους Πυθικούς αγώνες, που τελούνταν κάθε τέσσερα χρόνια προς τιμήν του Απόλλωνος, για να θυμίζουν τη νίκη του θεού εναντίον του Πύθωνα.

Από τον 6ο έως και τον 4ο αι. π.Χ. είναι η περίοδος της μεγάλης ακμής του ιερού των Δελφών, που κοσμεύεται με οικοδομήματα και πολυάριθμα αναθήματα, τα οποία αφιερώνουν στον Απόλλωνα ελληνικές πόλεις και ιδιώτες. Προσκυνητές και θεοπρόδοι συρρέουν από όλο τον αρχαίο κόσμο για να ζητήσουν τη συμβουλή και τον χρησμό του θεού για οποιαδήποτε σοβαρή απόφαση ή ενέργειά τους. Καθαρίζονταν με το νερό της Κασταλίας πηγής, πλήρωναν έναν ορισμένο φόρο, τον πελανόν, και θυσίαζαν ένα ζώο στον βωμό του Απόλλωνος. Οι χρησμοί του θεού εκφράζονταν από την Πυθία, ιέρεια του μαντείου, και ερμηνεύονταν από τους ιερείς του Απόλλωνος. Το τυπικό στη λειτουργία του μαντείου πήρε την οριστική του μορφή μέσα στον 6ο αι. π.Χ. και έμεινε αναλλοίωτο έως την εποχή του Αδριανού (2ος αι. μ.Χ.).

Η κύρια είσοδος στο ιερό βρισκόταν στη νοτιοανατολική γωνία του περιβόλου που είχε χτιστεί γύρω από αυτό. Οι επισκέπτες ακολουθούσαν από το σημείο αυτό την Ιερά Οδό που οδηγούσε στον ναό του Απόλλωνος, ο οποίος βρισκόταν στο κέντρο του ιερού. Στα ερείπια του ναού που βλέπει σήμερα ο επισκέπτης διακρίνονται τρεις οικοδομικές φάσεις: η νεότερη χρονολογείται μεταξύ 373 και 330 π.Χ. Αριστερά και δεξιά της Ιεράς Οδού οι ελληνικές πόλεις έστηναν τα αναθήματά τους: αγάλματα, πολύμορφες πλαστικές συνθέσεις, μικρά κτήρια με μορφή ναΐσκου (θησαυροί) για τη φύλαξη των αφιερωμάτων τους κ.ά.

Στο θέατρο του ιερού, του 4ου αι. π.Χ., τελούνταν δραματικοί και λυρικοί αγώνες, ενώ στο στάδιο, εκτός από τους γυμνικούς (αθλητικούς) αγώνες, γίνονταν και μουσικές εκδηλώσεις.

Στα νοτιοανατολικά του ιερού του Απόλλωνος βρίσκεται το ιερό

της Αθηνάς Προναίας. Τα σπουδαιότερα κτίσματα του ιερού είναι οι δύο ναοί της θεάς του 5ου και του 4ου αι. π.Χ. και η Θόλος (γύρω στο 380 π.Χ.).

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Στο Μουσείο των Δελφών εκτίθεται ό,τι έχει σωθεί από το πλήθος των αναθημάτων, όπως χάλκινα σκεύη, ειδώλια, αγάλματα, αρχιτεκτονικά γλυπτά των ναών και των θησαυρών, έργα μικροτεχνίας από πολύτιμα υλικά (χρυσό, ασήμι, ελεφαντόδοντο), που κοσμούσαν το πανελλήνιο δελφικό ιερό.

Η αρχή του ιερού και τα πρώιμα αναθήματα

Μυκηναϊκά ειδώλια, χάλκινα αναθήματα γεωμετρικών και αρχαϊκών χρόνων: τρίποδες, ανθρωπόμορφα και ζωόμορφα ειδώλια, έργα προερχόμενα από την ανατολή ή ανατολικής επίδρασης (7ος αι. π.Χ.), κοσμήματα, όπλα, ο «δαιδαλικός» κούρος (β' μισό 7ου αι. π.Χ.).

Οι πρώιμοι αρχαϊκοί χρόνοι (μεγάλη πλαστική – οι πρώτοι θησαυροί)

Δύο αρχαϊκοί κούροι (ο Κλέοβις και ο Βίτων, γύρω στο 580 π.Χ.), μετόπες του θησαυρού των Σικυωνίων (560 π.Χ.), πήλινη διακόσμηση από τη στέγη αρχαϊκών θησαυρών.

Οι αποθέτες της Ιεράς Οδού

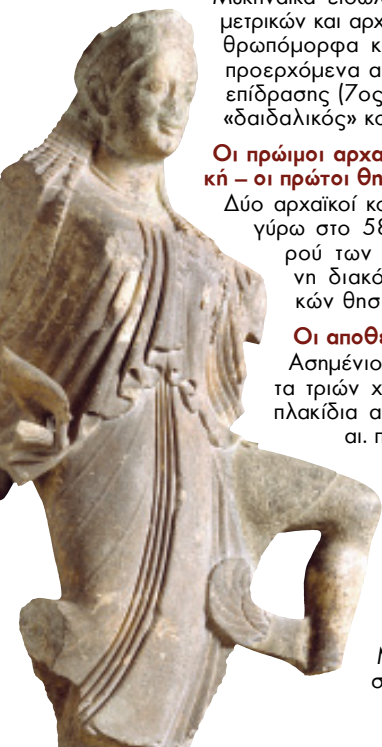
Ασημένιος αρχαϊκός ταύρος, τμήματα τριών χρυσελεφάντινων αγαλμάτων, πλακίδια από ελεφαντόδοντο (7ος-6ος αι. π.Χ.).

Ο θησαυρός των Σιφνίων

Η Σφίγγα των Ναξίων (γύρω στο 560 π.Χ.). Ο γλυπτός διάκοσμος του θησαυρού των Σιφνίων (525 π.Χ.). Κούροι και Κόρες.

Ο ναός του Απόλλωνος

Μορφές από τις αετωματικές συνθέσεις του αρχαϊκού ναού

των Αλκμεωνιδών (510 π.Χ., στο ανατολικό αέτωμα η άφιξη του Απόλλωνος στους Δελφούς, στο δυτικό η Γιγαντομαχία) και του ναού του 4ου αι. π.Χ. (στο ανατολικό αέτωμα ο Απόλλων καθισμένος σε τρίποδα και οι Μούσες, στο δυτικό ο Διόνυσος κιθαρωδός ανάμεσα στις Θυιάδες), το αρχαϊκό ακρωτήριο σε μορφή φτερωτής Νίκης, αρχαϊκές και κλασικές σίμες.

Ο θησαυρός των Αθηναίων

Οι μετόπες του κτηρίου με τους άθλους του Θησέα και του Ηρακλή (γύρω στο 490 π.Χ.). Γλυπτά από το ανατολικό αέτωμα, τις μετόπες και τα ακρωτήρια, καθώς και ορθοστάτες του θησαυρού με χαραγμένο μουσικό κείμενο δύο ύμνων προς τον Απόλλωνα (128 π.Χ.). Λευκή κύλιξ με παράσταση Απόλλωνος που προσφέρει σπονδή (γύρω στο 480 π.Χ.).

Αναθήματα του 5ου αι. π.Χ.

Γλυπτά από οικοδομήματα του ιερού της Αθηνάς Προναίας. Χάλκινα αγαλματίδια (πεπλοφόρος-στήριγμα θυμιατηρίου, αυλητής, σύμπλεγμα δύο αθλητών κ.ά.) και υπολείμματα της μεγάλης χαλκοπλαστικής. Πήλινος διάκοσμος κτηρίων (ναού Αθηνάς Προναίας, λέσχης Κνιδίων).

Η θόλος

Αρχιτεκτονικά μέλη και τμήματα από τον γλυπτό διάκοσμο του μνημείου (380 π.Χ.).

Αναθήματα υστεροκλασικών και ελληνιστικών χρόνων (4ος-2ος αι. π.Χ.)

Σύνταγμα αγαλμάτων που απεικονίζει εξέχοντα μέλη της οικογένειας του Θεσσαλού ιερομνήμονος Δασόχου (336-332 π.Χ.). Ο κίονας με τις χορεύτριες και τον ομφαλό (γύρω στο 330 π.Χ.). Οικογενειακό ανάθημα με αγάλματα Διονύσου, ανδρικής, γυναικείας και παιδικής μορφής (γύρω στο 300 π.Χ.). Άγαλμα καθιστού Απόλλωνος (β' μισό 4ου αι. π.Χ.). Κοιμώμενος έρωτας, δύο παιδικές μορφές.

Γλυπτά ρωμαϊκών χρόνων (2ος αι. π.Χ.-2ος αι. μ.Χ.)

Κυκλικός βωμός από το ιερό της Αθηνάς Προναίας (β' μισό 2ου αι. π.Χ.). Η ζωφόρος της στήλης του Αιμιλίου Παύλου με σκηνές της μάχης Μακεδόνων και Ρωμαίων

την Πύδνα (168 π.Χ.). Η ζωφόρος του προσκηνίου του θεάτρου
ετους άθλους του Ηρακλή (1ος αι. μ.Χ.). Λατρευτικό άγαλμα
του Αντινόου (130-138 μ.Χ.). Πορταίτο που αποδίδεται στον
ωμαίο στρατηγό Φλαμινίνο (αρχές 2ου αι. π.Χ.).

Ο Ηνίοχος

άλκινο άγαλμα του Ηνίοχου από το αφιέρωμα του Πολύζαλου,
υράννου της Γέλας της Σικελίας, για τη νίκη του στα Πύθια (478
474 π.Χ.). Τμήματα των αλόγων, του άρματος και της βάσης του
υμπλέγματος με την αναθηματική επιγραφή.

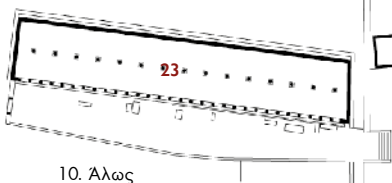
ο τέλος του ιερού

ρμαϊκή στήλη προς τιμήν του Πλουτάρχου, φιλοσόφου και ιερέα
τους Δελφούς (50-125 μ.Χ.). Δύο ρωμαϊκά πορταίτα (3ος, 4ος
ι. μ.Χ.). Επιγραφές του Ρωμαίου ανθύπατου Γαλλίωνα (52 μ.Χ.).

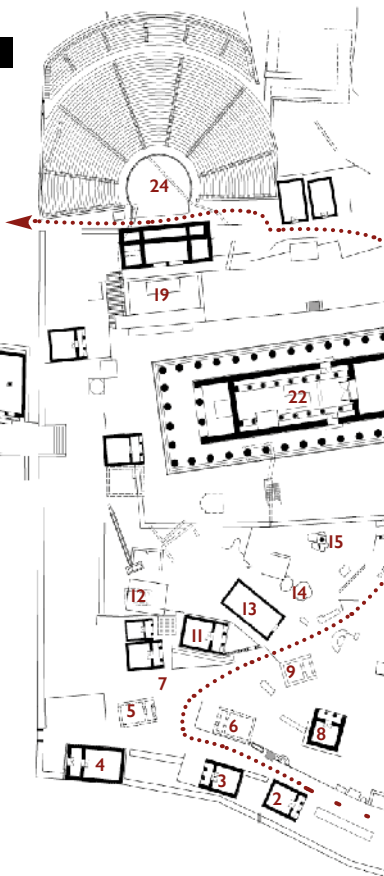

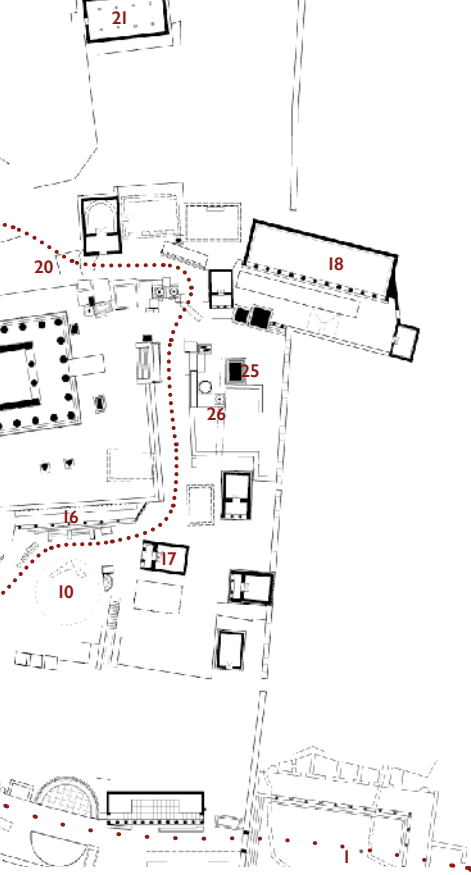
1. ΤΟ ΙΕΡΟ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ

1. Ρωμαϊκή αγορά
2. Θησαυρός των Σικυωνίων
3. Θησαυρός των Σιφνίων
4. Θησαυρός των Θηβαίων
5. Θησαυρός των Βοιωτών
6. Θησαυρός των Μεγαρέων
7. Λίθινος ομφαλός
8. Θησαυρός (άγνωστος)
9. Θησαυρός των Κνιδίων

10. Άλως
11. Θησαυρός των Αθηναίων
12. Ασκληπιείο
13. Βουλευτήριο
14. Βράχος της Σίβυλλας
15. Σφίγγα των Ναξίων
16. Στοά των Αθηναίων
17. Θησαυρός των Κορινθίων
18. Στοά του Αιτάλου Α΄
19. Ανάθημα του Κρατερού
20. Κασσοτής
21. Λέσχη των Κνιδίων
22. Ναός του Απόλλωνος
23. Μεγάλη στοά των Αιτωλών
24. Θέατρο
25. Άρμα των Ροδίων
26. Τρίποδας των Πλαταιών

ΕΙΣΟΔΟΣ
ΕΚΔΟΤΗΡΙΑ

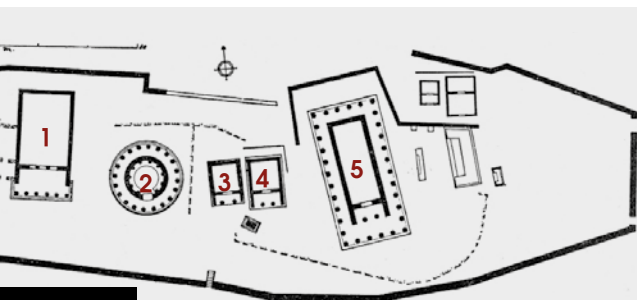
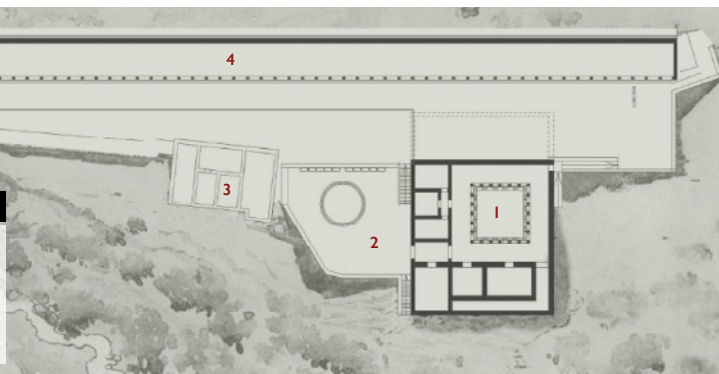
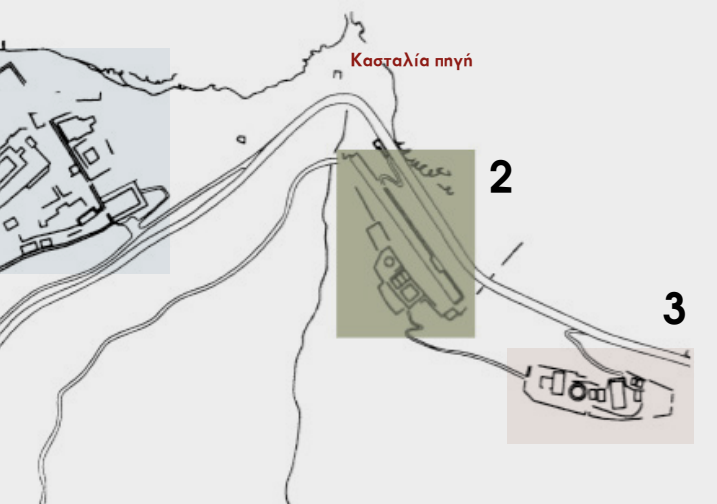
2. ΓΥΜΝΑΣΙΟ

1. Παλαίστρα
2. Δεξαμενή
3. Θέρμες
4. Ξυστός δρόμος
5. Παραδρομής

3. ΤΕΜΕΝΟΣ ΑΘΗΝΑΣ ΠΑΡΘΕΝΗΣ

1. Νεότερος ναός της Αθηνάς
2. Θόλος
3. Ιωνικός θησαυρός των

ΠΡΟΝΑΙΑΣ

Αθηνάς

των Μασσαλιωτών

4. Δωρικός θησαυρός
5. Αρχαϊκός ναός Αθηνάς

ΔΕΛΦΟΙ

ΦΩΚΙΔΑ

i T: 22650 82312, 22650 82313,
22650 82346

ΚΕΙΜΕΝΑ:
ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΦΩΚΙΔΑΣ

ΣΧΕΔΙΑ:
ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΤΑΠ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
MONUMENTS AND MUSEUMS OF GREECE
e-Ticketing system

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων
www.tap.gr